

14. Skördetröska - förebyggande information

Varje år brandskadas ett hundratal skördetröskor. Ofta skadas också spannmålsfält, byggnader och andra maskiner.

De vanligaste brandorsakerna är:

- Brand i dammiga motorutrymmen
- Brister i elsystem
- Slirande remmar
- Varmgång i lager
- Läckage av bränsle eller hydraulolja.

De flesta av dessa skador går att förebygga.

Brandskyddskontroll blir obligatorisk från 20170401

Skördetröska nylevererad eller registrerad efter den 1 april 2017 ska enligt SBF 127 vara utrustad med fast släckanläggning. Funktionskontroll av släckanläggning ska utföras enligt anläggarfirmans eller kravställarens anvisningar minst en gång per år. Protokoll ska sparas i minst fem år.

Tröska levererad före 20170401 ska kontrolleras varje år. Kontroll kan göras av ägaren själv (egenkontroll). Checklista för kontrollen hittar du på dina.se. Spara besiktningsprotokoll och checklista i minst 5 år. Vid en brandskada som beror på att man slarvat med besiktning eller kontroll kan leda till nedsättning av ersättning eller att ersättning uteblir.

Motorutrymmet

I motorutrymmet finns det många varma delar, till exempel turboaggregat och grenrör, som kan skapa brand i fall de täcks av brandfarligt damm. Om det finns bränsle- eller oljeläckage i motorrummet kan damm, som normalt ska blåsas bort av fläkten som ska hålla ren motorutrymmet, kladda fast i oljan och om oturen är framme fatta eld. Även elfel kan i sådana fall få förödande konsekvenser.

Det är alltså mycket viktigt att alltid försäkra sig om att motorrummet är rent och fritt från bränsle- och oljeläckage. Genom att varje dag blåsa rent motorrummet med tryckluft får man bort eventuella dammsamlingar och möjlighet att upptäcka eventuella läckage. Alla bränsle- och oljeläckage måste åtgärdas omgående.

Elsystemet – ledningar mm

Brister i elsystemet är en mycket vanlig brandorsak för skördetröskor och traktorer. Utöver vad vi säger nedan om el på tröskor kan du läsa mer i vårt informationsblad ”5. Elsystem på motorredskap”.

All elutrustning som kopplas in före huvudströmbrytaren ska avsäkras var för sig med minsta möjliga säkring. Alla ledningar ska skyddas mot mekanisk åverkan och i vissa fall värme. Särskilt viktigt är det att ledningarna inte ligger mot vassa kanter, går för nära avgassystem eller ligger direkt mot bränslerör eller hydraulslangar.

Alla elledningar ska fästas på lämpligt sätt. Alla klammer ska vara av isolerande typ. Plusledningar mellan generator, batteri, huvudströmbrytare och startmotor samt mellan batterier ska ha godkända skyddsslängor och polskydd. Batteri ska vara ordentligt fastsatt och försett med polskydd eller skyddsmatta (kraven på elsystemen gäller för alla skördetröskor - även äldre).

Elsystemet – huvudströmbrytare

Alla skördetröskor ska vara utrustade med godkänd huvudströmbrytare. Huvudströmbrytaren ska placeras lättåtkomligt på lämpligt ställe i eller utanför hytten. Rådgör med din märkesverkstad om du ska ha plus- eller minusbrytare.

Huvudströmbrytaren ska alltid brytas när tröskan lämnas obemannad, vid uppställning, reparation eller rengöring.

Dina
Försäkringar

www.dina.se

Remmar

Slirande remmar kan skapa brandfarlig friktionsvärme eller så kan glödande lösa delar av en trasig sönderslirad rem skapa brand. Kontrollera därför att alla remmar är rätt spända och byt slitna eller skadade remmar.

Lager

Smörj alla lager enligt instruktionsboken. Kontrollera ibland att lagren inte blir onormalt varma. Lager kan lätt skadas om de högtryckstvättas.

Rengöring / tvätt

I första hand rekommenderar vi att tröskan rengöres med tryckluft och inte tvättas. Ska tröskan ändå tvättas måste det göras varsamt så vatten inte tränger in i lager, hydraulkolvar och på andra känsliga ställen.

Tag för vana att varje dag blåsa ren tröskan med tryckluft. Vid en sådan renblåsning är det, förutom att det blir rent, lätt att upptäcka om något skakat loss, trasiga remmar eller andra brister.

Blåspistol med extra långt utblåsningsrör gör det lätt att komma åt.

För att renblåsningen ska fungera smidigt rekommenderar vi att man har en kompressor med bra kapacitet och blåspistol på tryckluftsslangen med extra långt utblåsningsrör. På så sätt kommer man åt bra och man får inte så mycket damm på sig själv.

Vinteruppställning

Det är viktigt att tröskan rengörs inför vinteruppställningen. Om tröskan är ren och luckor står öppna minskar risken för att råttor håller till inne i tröskan och gnager sönder gummimattor och elledningar. Byt också motorolja före vinteruppställningen.

Service

Moderna skördetröskor är komplicerade maskiner som behöver årlig fackmannamässig service. Kan du inte göra servicen själv råder vi dig att anlita en märkesverkstad eller annan med rätt kunskaper. När du själv utför service följ alltid instruktionsbokens anvisningar.

Brandsläckare

Det ska alltid finnas två brandsläckare på varje tröska lägst klass 34A 233BC (min 6 kg pulver). En av släckarna ska kunna nås från marken. För tröskor tillverkade före 1996 finns det avvikande krav. *Det ska alltid finnas **två** släckare på varje tröska.*

LBK – Lantbrukets Brandskyddskommitté

LBK ger ut rekommendationer som ligger till grund för bland annat försäkringsbolagens säkerhetsföreskrifter och myndigheternas krav för brandsäkerhet inom lantbruket.

Övrig skadeförebyggande information

Söka i LBKs rekommendationer med hjälp av dator: www.lantbruketsbrandskydd.nu/lbk-parmen

Du hittar också mer skadeförebyggande råd och tips på www.dina.se/forebygg-garden

Har du frågor?

Kontakta oss så hjälper vi dig.

Dina
Försäkringar

www.dina.se